

Прошлост

Овом лекцијом почињемо са курсом историје у вишим разредима основне школе. Иако сте неке елементе из светске и националне историје дотакли и раније, овим курсом ћемо проширити и продубити постојећа знања. Па, да почнемо!

У првој лекцији треба да упознамо појам историје и на основу чега историчари пишу. Па, шта је то?

- Историја је друштвена наука која проучава прошлост људског друштва. Ово запамтите под обавезно баш овако како пише, јер историја не проучава прошлост пре успостављања људског друштва. Раније периоде проучавају неке друге науке.

- Научници који пишу о историји зову се историчари. Они проучавају прошлост на основу трагова прошлости, тј. историјских извора.

- Историјски извори се деле на писане, материјалне, усмено предање и, нови тип, аудио-визуелне изворе.

Писани извор

Материјални извор

Визуелни извор

Документарни филм (аудио-визуелни)-кликни на слику

Титов говор у Сплиту 1962.(аудио)-кликни на слику

- *Писани* извори су: текстови записани на папирусу, пергаменту, уклесани у камену, урезани на глиненој плочици,... Чувају се у архивима и библиотекама.

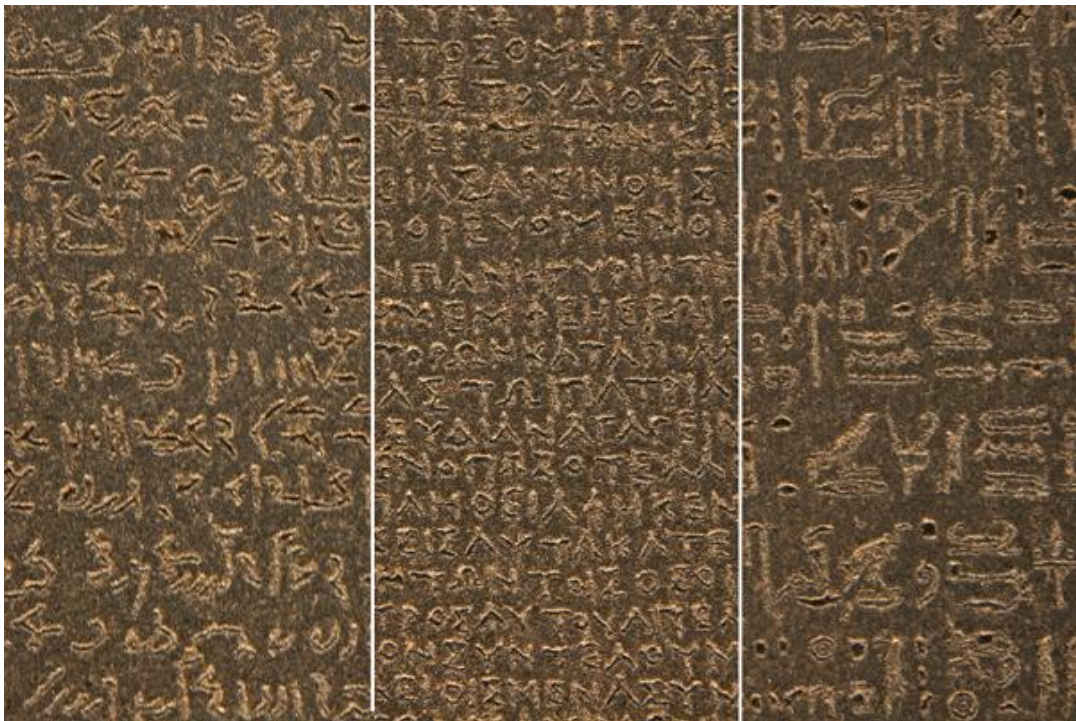
- *Материјални* извори су: остаци грађевина, споменици, новац, оружје, оруђе, посуђе, накит и остало што је настало људском руком. Материјалне остатке проучава наука археологија, а чувају се у музејима.

Текст на папирусу

Текст на пергаменту

Текст на камену

Текст на глиненој
плочици

Тврђава Голубац

Средњовековни динар

Оружје

Посуђе

- Усмени извори или *усмено предање* су приче, песме, митови, легенде, бајке...

- *Аудио-визуелни* извори су новијег датума и односе се на филм, радио записе, фотографије, телевизијске записе, документарне филмове, цд записе...

-Најчувенија библиотека старог света је Александријска библиотека у Египту.

Реконструкција Александријске библиотеке

- Историчари, проучавајући трагове прошлости, имају испред себе питања на која траже одговоре. Ова питања су: *када, где, како, ко, шта, зашто (узрок, повод, последица)*.

- Првих пет питања даје информације о дешавању, али не објашњавају у потпуности само дешавање. Зато је давање одговора на *зашто* изузетно важно. Да би сте лакше разумели ова питања посетите страницу [Разумети узрок, повод и последицу](#).

Кључне белешке:

- Историја-наука о прошлости људског друштва
- Проучава-шта, када, где, како, ко, зашто (узроци, повод, последице)
- Историјски извори- писани, материјални, усмено предање, аудио-визуелни
- Архив, библиотека, музеј
- Археологија

Кључни појмови: историја, историчар, историјски извори, писани историјски извори, материјални историјски извори, традиција, усмено предање, архив, библиотека, музеј, археологија, кључна питања

Домаћи задатак:

1. Шта је историја?
2. Како се деле историјски извори?
3. Где се чувају историјски извори?
4. Која су кључна питања за историчара?